

ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ЦЕРКОВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКЕ ПОРУБІЖЖЯ: ЕТНОКУЛЬТУРНІ ВЗАЄМИНИ ТА РЕЛІГІЙНИЙ ЧИННИК

*(до 30-річчя відродження Луцької дієцезії
Римо-Католицької Церкви)*

КАТЕДРАЛЬНІ ЗАПИСКИ
Випуск II

Колективна монографія

IZDEVNIECĪBA
BALTIJA
PUBLISHING

2026

Рецензенти:

Останек Адам – доктор історичних наук, доктор габілітований, професор Військово-технічної Академії у Варшаві;

Смирнов Андрій – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії ім. проф. М. П. Ковальського Національного університету «Острозька академія»;

Юрій Михайло – доктор історичних наук, професор Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

*Рекомендовано до друку Інститутом розвитку Церковних досліджень
(протокол № 7 від 15.10.2026) та Вченою радою Причорноморського
науково-дослідного інституту економіки та інновацій
(протокол № 12 від 22.10.2026 р.)*

Редактор відповідальний за випуск: Павло Хом'як

Науковий редактор: Людмила Стрільчук

Упорядники: Анастасія Марків, Оксана Штанько

Дизайн обкладинки: Валентина Ткачук

Українсько-польське порубіжжя: етнокультурні взаємини та релігійний чинник (до 30-річчя відродження Луцької дієцезії Римо-Католицької Церкви). Колективна монографія. Катедральні записки. Вип. 2: кол. монографія / відп. за вип.: Павло Хом'як ; ред. кол.: Людмила Стрільчук, Анастасія Марків, Оксана Штанько. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2026. 220 с.

ISBN 978-9934-26-724-6

Книга «Українсько-польське порубіжжя: етнокультурні взаємини та релігійний чинник (до 30-ти річчя відродження Луцької дієцезії). Катедральні записки» – унікальне видання, присвячене історії етнокультурних відносин українсько-польського порубіжжя, які розглядаються крізь призму релігійного чинника.

Порубіжжя – це регіон, де впродовж століть спільно проживають народи, створюючи власні культурні традиції, тут переплітаються мови, релігії, культурні впливи, національні ментальності. У різні історичні періоди українсько-польське порубіжжя входило до складу різних держав: Першої та Другої Речі Посполитої, Російської імперії, випробувало на собі комуністичні експерименти, тощо. Плин історії наклав свій відбиток не лише на культуру та ментальність мешканців порубіжжя, але й віддзеркалився у етнічному та конфесійному розмаїтті, однією із особливостей якого є Римо-католицька Церква. Дослідження представлені у колективній монографії опираються на широку джерельну базу, частина документів вперше вводиться до наукового обігу, що дозволило по-новому поглянути на різні аспекти етнокультурних та релігійних взаємин на українсько-польському порубіжжі.

Книга буде цікавою для науковців, викладачів, учителів шкіл, студентів, учнів та усіх тих, хто цікавиться історією Волині, етнокультурними взаєминами та історією релігії.

UDK 2

INSTITUTE OF THE DEVELOPMENT OF CHURCH RESEARCH

UKRAINIAN-POLISH BORDERLANDS: ETHNOCULTURAL RELATIONS AND RELIGIOUS FACTOR

*(to the 30th anniversary of the revival Luts'k diocese
Roman Catholic Church)*

CATHEDRAL NOTES

Issue II

Collective monograph

2026

Reviewers:

Ostanek Adam – Doctor of Historical Sciences, Doctor of Habilitation, Professor In military-technical Academy in Warsaw;

Andriy Smirnov – Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor at the Prof. M. P. Kovalskyi Department of History, National University of Ostroh Academy;

Yuriy Mykhailo – Doctor of Historical Sciences, Professor at Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

*Recommended for publication by the Institute for the Development of Church Studies
(protocol No. 7 dated October 15, 2026) and the Academic Council
of the Black Sea Research Institute of Economics and Innovation
(protocol No. 12 dated October 22, 2026)*

Editor responsible for the issue: Pavlo Khomiak

Scientific editor: Lyudmila Strilchuk

Compiled by: Anastasia Markiv, Oksana Shtanko

Cover design: Valentina Tkachuk

The Ukrainian-Polish Borderland: Ethnocultural Relations and the Religious Factor (to the 30th Anniversary of the revival of Lutsk Diocese Roman Catholic Church). Collective Monograph. Cathedral Notes, Vol. 2: Collective Monograph / Volume Editor: Pavlo Khomiak; Editorial Board: Lyudmyla Strilchuk, Anastasiia Markiv, Oksana Shtanko. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2026. 220 pp.

ISBN 978-9934-26-724-6

The book "The Ukrainian-Polish Borderland: Ethnocultural Relations and the Religious Factor (to the 30th Anniversary of the revival of the Lutsk Diocese) – Cathedral Notes" is a unique publication dedicated to the history of ethnocultural relations in the Ukrainian-Polish borderland, examined through the lens of the religious factor.

A borderland is a region where different peoples have lived together for centuries, developing their own cultural traditions; it is a place where languages, religions, cultural influences, and national mentalities intertwine. Throughout history, the Ukrainian-Polish borderland has been part of various states including the First and Second Polish Republics and the Russian Empire and has endured experiences such as communist rule. The course of history has left its mark not only on the culture and mentality of the region's inhabitants but is also reflected in its ethnic and confessional diversity, a landscape in which the Roman Catholic Church plays a distinct role. The studies presented in this collective monograph draw upon an extensive body of sources, including documents introduced into scholarly discourse for the first time. This allows for a fresh perspective on various aspects of ethnocultural and religious relations within the Ukrainian-Polish borderland.

This book will be of interest to scholars, university lecturers, schoolteachers, students, and anyone with an interest in the history of Volyn, ethnocultural relations, or the history of religion.

UDK 2